

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
JAVNOG PODUZEĆA „MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA-
AERODROM MOSTAR“ D.O.O.**

MOSTAR

ZA 2011.GODINU

Broj: 06-10/12

Sarajevo, travanj 2012. godine

UPRAVI JAVNOG PODUZEĆA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA-AERODROM „MOSTAR“ D.O.O. MOSTAR

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća Javnog poduzeća Međunarodna zračna luka-aerodrom „Mostar“ d.o.o. Mostar (u daljem tekstu – Društvo), bilancu stanja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine i pripadajućih bilanci uspjeha, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja je završila na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, nastale usljed korupcije, prijevare ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja poduzeća sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br: 22/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u finansijskim izvješćima. Izbor postupaka zasnovan je na revizijskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima, nastalim usljed korupcije, prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja sa rezervom:

- 1. Društvu su po Odluci Vlade FBiH doznačena sredstva za nabavu neophodne opreme iznosu od 430.000 KM. Odlukom je regulirano da se za iznos doznačenih sredstava poveća udjel Grada Mostara u temeljnom kapitalu Društva. Društvo nije ispoštovalo Odluku Vlade, odnosno nije povećao udjel Grada Mostara u temeljnom kapitalu, što je šire pojašnjeno u točki 4.6. izvješća.**
- 2. Upisani temeljni kapital Društva u poslovnim knjigama je manje iskazan za 229.889 KM od iskazanog temeljnog kapitala u Sudskom registru. U nadležnom registarskom sudu nisu evidentirane promjene temeljnog kapitala (umanjenje vrijednosti dva stana 300.000 KM, te povećanja i smanjenja koja su evidentirana na temeljnom kapitalu po osnovu finansijskog rezultata u periodu do 2007. godine), što je šire pojašnjeno u točki 4.6. Izvješća.**

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj Javnog poduzeća „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“, d.o.o. Mostar na dan 31. prosinca 2011. godine, rezultate poslovanja i novčani tijek za godinu koja je završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

Financijsko poslovanje u tijeku 2011. godine osim za naprijed navedene kvalifikacije bilo je usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom i drugom regulativom.

Isticanje predmeta

Skupština, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju Društva, ne funkcioniraju i ne obavljaju zadaću koja im je povjerena sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i Zakonu o javnim poduzećima, što značajno može utjecati na ukupno poslovanje i u konačnici na točnost i istinitost finansijskih izvješća, što je šire pojašnjeno u točki 4.2 Izvješća.

Sarajevo, 12.04.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ź A J

B I L A N S S T A N J A N A D A N 31.12.2011. GODINE.....	2
BILANS USPJEHA ZA PERIOD 01.01.–31.12.2011. GODINE	3
IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2011. GODINE.....	4
(DIREKTNA METODA)	4
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA PERIOD KOJI ZAVRŠAVA NA DAN 31.12.2011.....	5
1. UVOD	6
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3. REZIME DANIH PREPORUKA	7
4. NALAZ I PREPORUKE	7
4.1 Osvrt na prethodnu reviziju i ostale kontrole nadležnih organa.....	7
4.2 Sustav internih kontrola	7
4.3 Planiranje i izvješćivanje.....	8
4.4 Stalna sredstva	9
4.5 Tekuća sredstva.....	11
4.5.1 Novčana sredstva	11
4.5.2 Potraživanja	11
4.6 Kapital.....	12
4.7 Obveze i razgraničenja.....	13
4.7.1 Potencijalne obveze- Sudski sporovi.....	14
4.8 Prihodi.....	14
4.9 Rashodi.....	14
4.9.1 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	15
4.10 Financijski rezultat	16
4.11 Nabave	16
4.12 KOMENTAR	17

B I L A N S T A N J A na dan 31.12.2011. godine

Pozicija	Neto iznos tekuće godine	prethodne godine
AKTIVA		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	10.727.037	11.106.412
Nematerijalna sredstva	155.107	176.259
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.571.930	10.930.153
Dugoročni finansijski plasmani	0	0
Draga dugoročna potraživanja	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0
C) TEKUĆA SREDSTVA	1.080.149	503.532
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	0	0
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	1.080.149	503.532
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0
POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	11.807.186	11.609.944
Izvanbilansna evidencija- izvanbilansna aktiva	0	0
UKUPNA AKTIVA		0
PASIVA		
A) KAPITAL	8.664.053	7.694.663
Osnovni kapital	8.239.271	8.239.271
Upisani neplaćeni kapital	0	0
Emisiona premija	0	0
Rezerve	430.000	0
Revalorizacione rezerve	0	0
Nerealizovani dobiti	0	0
Nerealizovani gubici	0	0
Neraspoređena dobit	539.390	0
Gubitak do visine kapitala	544.608	544.608
Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA	0	0
C) DUGOROČNE OBAVEZE	0	0
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	0	0
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	391.530	543.545
Kratkoročne finansijske obaveze	2.000	7.000
Obaveze iz poslovanja	376.603	531.566
Obaveze iz specifičnih poslova	0	0
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih prim. Zaposlenih	1.225	-
Druge obaveze	2.460	4.979
Obaveze za PDV	2.122	0
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	3.972	0
Obaveze za porez na dobit	3.148	0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2.751.603	3.371.736
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE	0	0
POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	11.807.186	11.609.944
Izvanbilansna evidencija-izvanbilansna pasiva	0	0
UKUPNA PASIVA	11.807.186	11.609.944

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 24.02.2012. godine.

BILANS USPJEHA za period 01.01.–31.12.2011. godine

Pozicija :	Tekuća godina	Prethodna godina
A) DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I Poslovni prihodi (od 1 do 4)	2.098.811	1.224.059
1. Prihodi od prodaje robe	0	0
2. Prihodi od prodaje učinaka	1.175.089	645.725
3. Ostali poslovni prihodi	923.722	578.334
II Poslovni rashodi (od 1 do 7)	1.561.521	1.231.579
1. Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2. Materijalni troškovi	104.597	83.955
3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	790.177	680.819
4. Troškovi proizvodnih usluga	121.533	38.884
5. Amortizacija	468.404	367.765
6. Nematerijalni troškovi	76.810	60.156
III Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	537.290	0
IV Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	7.520
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
V Financijski prihodi	618	154
1. Prihod od kamata	506	81
2. Pozitivne kursne razlike	112	73
VI Financijski rashodi	1.301	13.217
1. Rashodi kamata	358	2.257
2. Negativne kursne razlike	943	826
3. Ostali finansijski rashodi	0	10.134
VII Dobit od finansijske aktivnosti (V-VI)	0	0
VIII Gubitak od finansijske aktivnosti (VI - V)	683	13.063
IX Dobit od redovne aktivnosti (III - IV + VII - VIII) > 0	536.607	0
X Gubitak redovne aktivnosti (III - IV + VII - VIII) < 0	0	20.583
OSTALI PRIHODI I RASHODI		
XI Ostali prihodi i dobici	8.424	42.322
1. Dobici od prodaje stalnih sredstava i materijala	0	0
2. Viškovi	0	0
3. Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
4. Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	8.424	42.322
XII Ostali rashodi i gubici	0	29.778
1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	0
2. Gubici od prodaje materijala	0	0
3. Manjkovi	0	0
4. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja i ostali rashodi	0	29.778
XIII Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XI - XII)	8.424	12.544
XIV Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (XII - XI)	0	0
PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
XV Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha	0	0
XVI Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
1. Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava zaliha	0	0
XVII Dobit od usklađivanja vrijednosti (XV - XVI) > 0	0	0
XVIII Gubitak od usklađivanja vrijednosti (XV - XVI) < 0	0	0
1* Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	2.493	0
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (IX - X + XIII - XIV - 1*) > 0	542.538	0
XX Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (IX - X + XIII - XIV - 1*) < 0	0	8.039
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1. Porezni rashodi perioda	3.148	0
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XXI Neto dobit neprekinutog poslovanja	539.390	0
XXII Neto gubitak neprekinutog poslovanja	0	8.039
NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVIII Neto dobit perioda (XXI - XXII) > 0	539.390	0
XIX Neto gubitak perioda (XXI - XXII) < 0	0	8.039
XXX Ukupno neto ostala sveobuhvatna dobit perioda	539.390	0
XXXI Ukupno neto ostali sveobuhvatni gubitak	0	8.039
1. Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu	539.390	(8.039)
a) vlasnicima matice	4.777	(71)
b) vlasnicima manjinskih interesa	534.613	(7.968)
2. Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak prema vlasništvu	539.390	(8.039)
a) vlasnicima matice	4.777	(71)
b) vlasnicima manjinskih interesa	534.613	(7.968)

Finansijske izvještaje je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 24.02.2012. godine.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA
za period od 01.01. do 31.12.2011. godine
(DIREKTNA METODA)

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 3)	250.144	874.826
1 Prilivi od kupaca i primljeni avansi	250.144	874.826
2 Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	0	0
3 Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	0	0
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 1 do 5)	94.954	672.764
1 Odlivi iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	71.583	101.182
2 Odlivi iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	17.296	571.582
3 Odlivi iz osnova plaćenih kamata	0	0
4 Odlivi iz osnova poreza i drugih dadžbina	6.075	0
5 Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	0	0
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I – II)	155.190	202.062
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
B. GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	0	0
I Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0
1 Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0
2 Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0
3 Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0
4 Prilivi iz osnova kamata	0	0
5 Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti	0	0
6 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0
II Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0
1 Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0
2 Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0
3 Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	0	0
4 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0
III Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0
IV Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	0	0
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 4)	127.205	122.574
1 Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	0	0
2 Priliv iz osnova dugoročnih kredita	0	0
3 Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	0	30.000
4 Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	127.205	92.574
II Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 1 do 6)	0	69.000
1 Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	0	0
2 Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	0	0
3 Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	0	64.000
4 Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	0	0
5 Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	0	0
6 Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	0	5.000
III Neto prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)	127.205	53.574
IV Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)	0	0
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	377.349	997.400
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	94.954	741.764
F. NETO PRILIV GOTOVINE (D-E)	282.395	255.636
G. NETO ODLIV GOTOVINE (E-D)	0	0
H . Gotovina na početku izvještajnog perioda	273.249	17.613
I Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		
J . Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		
K . Gotovina na kraju izvještajnog perioda (H+F-G+I-J)	555.644	273.249

Financijske izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 24.02.2012. godine.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2011.

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revaloriz. Rezerve (MRS16 MRS 21 MRS 38)	Nereal. Dobici/gubici po osn fin.sr.	Ostale rezerve	Akumulir. neras.dobit/nepok.gub.	UKUPNO (2+3+4+5+6)	Manj. interes	UKUPNO KAPITAL (7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Stanje na dan 31/12/2009. Godine	7.297.522	-	-	-	(475.239)	6.822.283	880.419	7.702.702
2.Efekti promjena u račun politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2009. godine, odnosno, 01.01.2010. godine	7.297.522	-	-	-	(475.239)	6.822.283	880.419	7.702.702
5.Efekti revalorizacije materijalnih i nemater.sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.finansijskih sred.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8.Neto dobit(gubitak perioda) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(7.120)	(7.120)	(919)	(8.039)
9.Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
10.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva dobitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11.Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12.Stanje na dan 31/12/2010.god	7.297.522	-	-	-	(482.359)	6.815.163	879.500	7.694.663
13.Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15.Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2010.god.odnosno 01.01.2011.g.	7.297.522	-	-	-	(482.359)	6.815.163	879.500	7.694.663
16.Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17.Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol.za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18.Kursne razlike nastale prevođenjem fin.izvještaja u valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
19.Neto dobit (gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	477.738	477.738	61.652	539.390
20.Neto dobiti/gubici priznati u kapit.	-	-	-	380.851	-	380.851	49.149	430.000
21.Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriva gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
22.Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
23.Stanje na dan 31.12.2011.godine	7.297.522	-	-	380.851	(4.621)	7.673.752	990.301	8.664.053

Financijska izvješća je potpisao generalni direktor i certificirani računovođa. Uprava je pripremila i odobrila njihovo izdavanje, 24.02.2012. godine.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA JAVNOG PODUZEĆA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA-AERODROM „MOSTAR“ D.O.O. MOSTAR ZA 2011. GODINU

1. UVOD

Javno poduzeće Međunarodna zračna luka aerodrom d.o.o. Mostar (u daljem tekstu Društvo) je pravna osoba, koja samostalno obavlja propisanu djelatnost od općeg interesa koje se tiču pružanja usluga u zračnom prometu, sukladno Zakonu o javnim poduzećima u Federaciji BiH. Zračna luka Mostar je otvorena za civilni zračni promet 1965. godine, isključivo za domaće letove. Godine 1984. Zračna luka Mostar je proglašena alternativnom zračnom lukom za Međunarodnu Zračnu luku Sarajevo tijekom Olimpijskih igara, time stječući status međunarodne zračne luke. U današnjem obliku Društvo je registrirano 1996. godine i ponovo je otvoreno za zračni promet 1998. godine.

Sudskim rješenjem iz 2004. godine utemeljen je kapital Društva u iznosu od 8.469.160 KM i to Grad Mostar sa 88,59% udjela u Društvu i Zračna luka Zagreb d.o.o. sa 11,41 % udjela u Društvu.

Sjedište Društva je u Mostaru, Ortiješ b.b.

Osnovna djelatnost Društva su prijevoz putnika i robe u unutarnjem zračnom prometu (linijski i charter letovi, te ostale prateće djelatnosti u zračnom prometu), prijevoz putnika u vanjskotrgovinskom prometu (vanjska trgovina (uvoz-izvoz) proizvodima iz okvira djelatnosti u unutarnjem prometu, usluge međunarodnog otpremništva i međunarodni prijevoz osoba i stvari u cestovnom prometu). Društvo sukladno članku 3. Statuta obavlja i pružanje usluga prodaje robe u slobodnim carinskim prodavaonicama, prodaja strane robe s konskignacijskog skladišta, posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga, poduka i osposobljavanje letачkog i zemaljskog osoblja te marketing.

Uprava Društva je svoju unutarnju organizaciju uredila Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta iz 2007. godine. Pravilnikom su ustrojene organizacijske jedinice:

- Ured ravnatelja,
- Sektor prometa i sigurnosti,
- Sektor tehnike i održavanja,
- Sektor ekonomsko-financijskih, administrativno-pravnih, općih i kadrovskih poslova i
- Odjel za internu jedinicu koji još uvijek nije oformljen.

Djelokrug rada organizacijskih jedinica utvrđuje se na temelju vrste i srodnosti, tehničko-tehnološke povezanosti poslova i optimalnih uvjeta za efikasno rukovođenje i koordinaciju. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 104 radna mjesta, a na dan 31.12.2011. godine bilo popunjeno 35 radnih mjesta.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Društva i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije izrazimo mišljenje da li su financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodstvo primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja, ocjenu financijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u financijskim izvješćima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Metodom uzorka ispitivali smo procese koji se odnose na obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti, zakonsku i usklađenost sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, planiranje poslovnih aktivnosti i sa njima povezane račune vezane za sredstva, obveze i kapital, prihode i rashode, uključujući značajnije troškove poslovanja. Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu ne otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo smatrali bitnim, a vezana su za financijsko izvješćivanje.

3. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2011. godinu, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dali smo sljedeće preporuke:

Vlasnici kapitala dužni su aktivno se uključiti i poduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju navedenih propusta, a prevashodno riješiti status Uprave i osigurati uvjete za nesmetano funkcioniranje sustava internih kontrola.

Trogodišnji plan poslovanja donositi sukladno Zakonu o javnim poduzećima.

Izvyješće o poslovanju raditi u formi koja prati planirane pokazatelje sa uporednim podacima u odnosu na prethodnu godinu.

Na datum bilance, vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadiive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

Na datum bilanca, vršiti procjenu naplativosti svih potraživanja (kako potraživanja od kupaca u inozemstvu, tako i potraživanja iz specifičnih odnosa i potraživanja od kupaca u zemlji)

Organi upravljanja (Skupština, Nadzorni odbor, Uprava), svatko u okviru svojih nadležnosti, provesti aktivnosti da se ispoštuje Odluka Vlade FBiH, te da se za doznačena sredstva u iznosu od 430.000 KM, poveća udjel Grada Mostara u temeljnom kapitalu Društva.

Intenzivirati aktivnosti oko pokretanja postupka upisa promjena nastalih u vlasničkom kapitalu pred nadležnim sudom, kako bi temeljni kapital Društva iskazan u poslovnim knjigama bio jednak upisanom temeljnom kapitalu u sudskom registru.

Društvo je dužno obezbjediti analitičke evidencije o primljenim i realizovanim donacijama.

U cilju što realnijeg iskazivanja obveza i rashoda na datum bilance, rezerviranja vršiti dosljednom primjenom MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.

Skupština Društva treba da preispita zaključene ugovore o angažmanu članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te da poduzme potrebne aktivnosti na unapređenju rada i adekvatnom vrednovanju rada Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

U cilju poštivanja Zakona o javnim nabavkama BiH, dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o nabavi robe, obavljanju usluga i ustupanju radova.

4. NALAZ I PREPORUKE

4.1 Osvrt na prethodnu reviziju i ostale kontrole nadležnih organa

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po prvi put obavlja reviziju financijskih izvješća Društva.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji (član 49 Službene Novine FBiH 83/09) sva Društva koja su razvrstana u grupu velikih ili srednjih poduzeća su u obvezi da provedu reviziju financijskih izvješća od strane neovisnog profesionalnog društva ili lica koje bi izrazilo neovisno, stručnog mišljenje o istinitosti i objektivnosti financijskih izvješća. Revizija financijskih izvješća „JP Međunarodna zračna luka- aerodrom Mostar,, d.o.o. Mostar nije provedena ni za 2010. godinu, a ni za 2011. godinu.

4.2 Sustav internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja i konstatira sljedeće:

Na dan 31.12.2011. godine bilo je popunjeno 35 radnih mjesta, što je za 69 manje od broja utvrđenog sistematizacijom radnih mjesta. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta je predviđeno 104 uposlenika. Obim poslovanja za revidiranu godinu obavljao se sa svega 35 uposlenih.

Iako je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta dan detaljan opis poslova i radnih zadataka za pojedina radna mjesta Uprava nije donijela interne procedure kojima bi regulirala način i rokove donošenja plana poslovanja, izvješća o ostvarenim rezultatima poslovanja, niti je sačinila Studiju rizika za 2011. godinu. Međutim, i usvojena određena interna akta se dosljedno ne poštuju. Pravilnikom o nabavi robe, obavljanju usluga i ustupanju radova regulirano je da nabave ne mogu početi prije nego što Uprava Društva, kao ugovorno tijelo donese Plan nabavki za tekuću godinu, sa točno određenim vrstama i temeljnim obilježjima svakog od predmeta nabave. Društvo je vršilo nabavku roba i usluga, iako Plan nabavki za 2011. godinu nije donesen.

Od 30.06. 2011. godine u Društvu niko ne obnaša funkciju izvršnog ravnatelja. Statutom Društva je utvrđeno da izvršnog ravnatelja Društva imenuje Nadzorni odbor. Nadzorni odbor se sastoji od 3 člana i to 2 člana su predstavnici državnog kapitala, koje imenuje Grad Mostar, a 1 član je predstavnik kapitala Zračne luke Zagreb.

Dana 25.05. 2011. godine dva člana Nadzornog odbora imenovana ispred Grada Mostara su razriješena i do okončanja predmetne revizije nisu imenovani novi članovi. Član Nadzornog odbora imenovan ispred Zračne luke Zagreb nije mijenjan, niti je poduzimao bilo kakve aktivnosti vezano za rad Nadzornog odbora, sukladno potpisanom ugovoru o angažmanu, ali je naknadu „uredno primao“ svih dvanaest mjeseci.

Odbor za reviziju je u tijeku 2011. godine održao samo dvije sjednice, ali je naknada za rad članovima Odbora isplaćena za svih 12 mjeseci, bez obzira što nisu poduzime aktivnosti vezano za rad istog, sukladno potpisanom ugovoru o angažmanu.

U izvršavanju svojih obveza Nadzorni odbor i uprava odgovorni su za strogo poštivanje važećih zakona, pravilnika i drugih internih akata u javnim poduzećima.

Revizijski tim ne može potvrditi da Skupština, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju funkcioniraju i obavljaju zadaću koja im je povjerena sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, Zakonu o javnim poduzećima i Statutu Društva.

Izvršili smo uvid u izvješća Odbora za reviziju i konstatiramo da je Odbor za reviziju održao samo dvije sjednice tijekom 2011. godine i to u veljači i travnju. Aktivnosti su se odnosile na upoznavanje sa provedbom i dinamikom redovnog popisa imovine i izvora imovine na dan 31.12.2010. godine i na reviziju financijskih izvješća za 2010. godinu.

Iako je Društvo u određenom dijelu usvojilo politike i procedure sustava internih kontrola, donijelo određeni broj internih akata i uputstava za pojedine procese, uočeni su naprijed navedeni propusti.

Vlasnici kapitala dužni su aktivno se uključiti i poduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju navedenih propusta, a prevashodno riješiti status Uprave i osigurati uvjete za funkcioniranje sustava internih kontrola.

4.3 Planiranje i izvješćivanje

U veljači 2011. godine Uprava je donijela Petogodišnji plan poslovanja za 2011.-2015. godinu (iako je Zakonom o javnim poduzećima obaveza da se donese trogodišnji plan poslovanja). Navedeni plan nije razmatran ni usvojen od strane Nadzornog odbora i Skupštine Društva. Društvo nema usvojenu proceduru o načinu i rokovima donošenja trogodišnjeg i godišnjeg plana poslovanja, kao ni Izvješća o ostvarenim rezultatima poslovanja, a što je obveza sukladno Zakonom o javnim poduzećima.

Direktor Društva je odgovoran za izradu trogodišnjeg plana poslovanja.

Petogodišnjim planom poslovanja nisu utvrđeni strateški ciljevi razvoja, nije dana: projekcija prihoda i rashoda, nije dan prijedlog za obrazovanje i kadrovska popuna, prijedlog za korištenje viška prihoda i raspodjele dobiti. Planom su utvrđeni pokazatelji samo za 2011. godinu, a to znači da petogodišnji plan poslovanja nije donesen sukladno Zakonu o javnim poduzećima (čl.22-24 Zakona)

Plan poslovanja za 2011. godinu Nadzorni odbor Društva usvojio je 10.prosinca 2010. godine.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

R/B	Opis	Plan 2011.	Ostvareno 2011.	Ostvareno 2010.
1	2	3	4	5
I	Ukupni prihodi	1.950.000	2.107.853	1.266.535
II	Ukupni rashodi	1.705.000	1.565.315	1.274.579
III	Financijski rezultat (I - II)	245.000	542.538	(8.039)

U odnosu na prethodnu godinu, ostvareni prihodi su veći za 841.318 KM ili 66%, dok su u odnosu na plan veći za 8%. Razlog ovog povećanja su porast prihoda od putničkog servisa i prihoda od prihvatila i otpreme aviona, dok su ostvareni rashodi veći za 23% ili 290.736 KM u odnosu na prethodnu godinu, a u odnosu na planirane manji su za 11%.

Planom su predviđena investicijska ulaganja (rekonstrukcija piste i sanacija rasvjete) u iznosu od 1.200.000 KM i ista su se trebala financirati iz sredstava Vlade FBiH, Grada Mostara i Hercegovačko-neretvanske županije (HNŽ).

Izvješće o poslovanju Društvo sačinjava polugodišnje i godišnje. **Do momenta okončanja predmetne revizije izvješće o poslovanju za 2011. godinu nije usvojeno od strane Nadzornog odbora i Skupštine društva, niti je Izvješćem o poslovanju dano ostvarenje investicijskih ulaganja.**

Prema godišnjem izvješću o investicijama ukupna vrijednost ostvarenih ulaganja u 2011. godini iznosi 90.660 KM, što je manje u odnosu na planirano za 1.110.000 KM ili za 75 %.

Financiranje ulaganja je ostvareno iz vlastitih sredstava u iznosu od 6.668 KM, a ostali dio u iznosu od 83.992 KM iz federalnih proračunskih sredstava.

Planom je predviđeno povećanje broja uposlenih za 22 uposlenika. U tijeku 2011. godine Društvo je izvršilo prijem 5 uposlenika.

Trogodišnji plan poslovanja donositi sukladno Zakonu o javnim poduzećima.

Izvješće o poslovanju raditi u formi koja prati planirane pokazatelje sa uporednim podacima u odnosu na prethodnu godinu.

4.4 Stalna sredstva

Sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 10.727.037 KM (nabavna vrijednost 15.567.213 KM, ispravka vrijednosti je 4.840.176 KM), što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Pozicija	2011.godina	2010.godina	Index 2011/2010
STALNA SREDSTVA	10.727.037	11.106.412	97
Stalna nematerijalna sredstva	155.107	176.259	88
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.571.930	10.930.153	97

Stalna nematerijalna sredstva čine osnivački izdaci. Ova imovina početno se vrednuje po trošku ulaganja, a nakon početnog priznavanja po trošku ulaganja umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa po stopi od 7,5%.

U odnosu na 2010. godinu nematerijalna imovina umanjena je za 21.152 KM, koliko iznosi obračunata amortizacija u 2011. godini.

Nekretnine, postrojenja i oprema neto knjigovodstvene vrijednosti 10.571.930 KM, čine 99% stalnih sredstava. Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine iskazane su u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevin. objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. kanc.mat	Transp. sredstva	Mat.sred. u prip.	Ukupno
1	2	3	4	5	7	8	9
1 Nabavna vrijednost							
Sta na dan 31.12.10.	3.939.150	4.611.698	3.621.980	185.371	2.795.074	42.897	15.196.170
- direk.pov.u 2011. God		43.340	41.912	6.668			91.920
- prij.sa prip.(inv.u toku)		37.107				(37.107)	0

	- otuđ., rash., otpis, isk							0
	- ostalo					(2.890)		(2.890)
	Stanje na dan 31.12.11.	3.939.150	4.692.145	3.663.892	192.039	2.795.074	2.900	15.285.200
2	Akumulir.amortiz.							
	Stanje na dan 31.12.10.		872.642	1.195.748	149.357	2.048.270		4.266.017
	- amortiz. za 2011.		181.767	137.351	12.798	115.336		447.252
	-prijenos (sa) na							0
	- otuđ., rash., otpis, isk.							0
	- ostalo							0
	Stanje na dan 31.12.11.		1.054.409	1.333.099	162.155	2.163.606		4.713.269
3	Neto knjigo. vrijednost							
	Stanje na dan 31.12.10.	3.939.150	3.739.056	2.426.232	36.014	746.804	42.898	10.930.153
	Stanje na dan 31.12.11.	3.939.150	3.637.735	2.330.793	29.884	631.468	2.900	10.571.930

Nekretnine, postrojenja i oprema čine: zemljište, građevinski objekti, postrojenja, transportna sredstva, telefonija, uredski namještaj, protupožarna sredstva i medicinska oprema. Materijalna stalna sredstva se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabave. Mjerenje nakon početnog priznavanja dugoročne materijalne imovine vrši se metodom nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju (ispravku vrijednosti) MRS 16 točka 30. Prema internom aktu, na datum svake bilance Društvo je trebalo izvršiti procjenu, da li je vrijednost stalnih sredstava umanjena u smislu MRS 36 Umanjenje imovine.

Međutim, na datum bilance, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

Prema naprijed iznesenim tabelarnim podacima na imovini su se desile sljedeće promjene:

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 3.637.735 KM. U 2011. godini uvećani su za 80.447 KM (djelomična sanacija habajućeg sloja piste, uzletno-sletne staze 43.340 KM, te vrijednost idejno tehničkog projekta sanacije piste 37.107 KM). Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata u 2011. godini, izvršeno je za iznos obračunate amortizacije 181.767 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 2.330.793 KM. U 2011. godini uvećani su 41.912 KM (sanacija primarne električne instalacije za rasvjetu uzlazno-sletne staze). Smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme u 2011. godini, izvršeno je za vrijednost obračunate amortizacije 137.351 KM.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su u iznosu 29.884 KM. U 2011. godini, uvećani su 6.668 KM (klima uređaj 5.068 KM, uredski namještaj 1.600 KM), a smanjeni za iznos obračunate amortizacije 12.798 KM.

Materijalna stalna sredstva otpisuju se (amortizuju) na temelju procijenjenog vijeka uporabe, odnosno na temelju procjene pritezanja ekonomskih koristi od korištenja i uporabe stalnih sredstava. Međutim, amortizacija materijalnih sredstava obračunavala se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz "Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije".

Stope amortizacije materijalne imovine su sljedeće:

Naziv sredstva	Vijek trajanja (u god.)	Stopa amor. (%)
Zgrade	100	1
Ostali građevinski objekti	9	11
Telekomunikacijska oprema	3	33
Postrojenja i transportna sredstva	7	14,3
Uredska oprema	8	12,5
Medicinska oprema	5	20
Protupožarna oprema	8	12,5
PTT oprema	10	10

Prema prezentiranim podacima od strane odgovornih lica, Društvo nema upisanih hipoteka na nekretninama, niti danih založnih prava na pokretnu imovinu.

Na datum bilance, vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine.

4.5 Tekuća sredstva

4.5.1 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i novac na računu vode se po fer vrijednosti u domaćoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2011.	31.12.2010.
Žiro račun- domaća valuta	438.315	253.211
Žiro račun - strana valuta	114.355	15.773
Blagajna	2.974	4.265
Ukupno:	555.644	273.249

Društvo ima otvorene račune za unutarnji i inozemni platni promet u sljedećim bankama sa kojima su za obavljanje istog zaključili ugovore: UniCredit Bank Mostar, Raiffeisen Bank d.d BiH, Hypo Alpe Adria Bank d.d Mostar i Vakufska banka d.d Sarajevo.

4.5.2 Potraživanja

U financijskim izvješćima iskazana su sljedeća potraživanja:

	31.12.2011.	31.12.2010.
POTRAŽIVANJA	524.505	230.283
Kratkoročna potraživanja	489.479	205.889
Potraživanja za PDV	34.203	23.571
Aktivna vremenska razgraničenja	823	823

Ukupna potraživanja iskazana na datum bilance iznose 524.505 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 294.222 KM ili 2,3 puta. Najveće povećanje iskazano je na kratkoročnim potraživanjima 283.590 KM ili 137%. Struktura kratkoročnih potraživanja je sljedeća:

	31.12.2011.	31.12.2010.
Kratkoročna potraživanja	489.479	205.889
Kupci u zemlji	166.231	151.778
Kupci u inozemstvu	289.815	20.678
Potraživanja iz specifičnih poslova	33.433	33.433

Kratkoročna potraživanja od kupaca se iskazuju u visini nominalne vrijednosti proizašle iz poslovne transakcije prema metodi obračuna po utvrđenim cijenama od strane Društva (Cjenik temeljnih usluga u zračnom prometu). Potraživanja od kupaca se dijele na: potraživanja od kupaca u zemlji i potraživanja od kupaca u inozemstvu. Najmanje na dan bilance stanja vrši se procjena naplativosti potraživanja. Otpis potraživanja vrši se na teret rashoda.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 166.231 KM i u odnosu na prošlu godinu veća su za 14.453 KM ili 9%, a čine ih potraživanja za najam poslovnog prostora i operacija domaćih zrakoplovnih prijevoznika. Najveća potraživanja od domaćih kupaca su: J.P BiH Airlines d.o.o Sarajevo 32.756 KM; VIP Aviation Mostar 38.076 KM, Međugorje Airlines 6.552 KM i Hotel ERO Mostar 5.832 KM.

Na sumnjiva i sporna potraživanja preneseno je 68.736 KM (Air commerce Sarajevo 52.452 KM; Croatia Airlines- ekspozitura Sarajevo 11.531; Hercegovačka banka Mostar 4.753 KM), za koja nije vršena ispravka vrijednosti.

Potraživanja od kupaca u inozemstvu iznose 289.815 KM i u odnosu na prošlu godinu veća su 14 puta, a odnose se na potraživanja nastala po osnovu obavljenih usluga inozemnih zrakoplovnih prijevoznika-charter letovi. Od ovih potraživanja najveći dio se odnosi na Mistral AIR Italy 255.981 KM.

Društvo nije vršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca u inozemstvu, jer je cijenilo da će potraživanja biti naplaćena. U prvom kvartalu 2012. godine, naplaćeno je 282.088 KM potraživanja od ino kupaca.

Potraživanja iz specifičnih poslova iskazana su u iznosu od 33.433 KM, a čine potraživanja od kooperanta Circle international d.o.o Međugorje, na temelju uplate za gorivo mlaznih motora (iz 2010. godine).

Na datum bilanca, vršiti procjenu naplativosti svih potraživanja (kako potraživanja od kupaca u inozemstvu, tako i potraživanja iz specifičnih odnosa i potraživanja od kupaca u zemlji).

4.6 Kapital

Na datum bilance, iskazan je kapital u slijedećim iznosima:

	31.12.2011.	31.12.2010.
KAPITAL	8.664.053	7.694.663
Upisani temeljni kapital (udjeli članova Društva)	8.239.271	8.239.271
Rezerve (statutarne i druge rezerve)	430.000	0
Neraspoređena dobit izvještajne godine	539.390	0
Gubitak ranijih godina	(544.608)	(544.608)

Upisani temeljni kapital iskazan je u iznosu od 8.239.271 KM. Prema Rješenju Županijskog suda u Mostaru od 09.06.2004. godine, temeljni kapital Društva upisan je u iznosu od 8.469.160 KM, a čine ga udjeli članova Društva s ograničenom odgovornošću: Grad Mostar 7.503.064 KM ili 88,59% i Zračna luka Zagreb 966.096 KM ili 11,41%.

U poslovnim knjigama, temeljni kapital Društva manje je iskazan za 229.889 KM u odnosu na registrirani. U nadležni registarski sud nisu evidentirane promjene temeljnog kapitala (umanjenje vrijednosti dva stana 300.000 KM, te povećanja i smanjenja koja su evidentirana na temeljnom kapitalu po osnovu financijskog rezultata u periodu do 2007. godine).

Rezerve (statutarne i druge rezerve) iskazane su u iznosu od 430.000 KM, a čine ih uplaćena novčana sredstva na temelju Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine od 12.srpnja 2011.godine o usvajanju programa utroška „Kapitalnog transfera javnim poduzećima-JP „Aerodrom Mostar“ (za nabavu neophodne opreme)“ utvrđenog proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu na poziciji Federalnog Ministarstva prometa i komunikacija.

Naime, Društvo se 12.10.2010. godine, obratilo Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu prometa i veza sa Zahtjevom za financijskom potporom iz Proračuna Federacije BiH za 2011. godinu. Od navedenih ministarstava Društvo je tražilo da se u Proračunu za 2011. godinu planiraju sredstva kapitalnog granta koja bi omogućila nastavak dosadašnjih ulaganja u razvoj Zračne luke-aerodroma Mostar u cilju financijske samoodrživosti, što je od strateškog interesa za razvoj gospodarstva i turizma grada, Županije, cjelokupne hercegovačke regije i Bosne i Hercegovine. Dobivena sredstava omogućila bi nabavku dijela nedostajuće opreme, postizanje većeg stupnja tehničke opremljenosti neophodne za održavanje postojeće licence aerodromskog operatera, ispunjavanja uvjeta minimuma tehničke opremljenosti aerodroma u prihvatu i otpremi te spasilačko vatrogasnoj službi, sukladno važećim pravilnicima i ICAO standardima za sigurno odvijanje prometa.

Međunarodnoj zračnoj luci-aerodromu Mostar d.o.o. doznačeno je 430.000 KM 27.10.2011. godine po osnovu kapitalnog transfera (za nabavu neophodne opreme). **Kako stoji u Odluci za iznos doznačenih sredstava JP „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“ d.o.o. treba povećati udjel Grada Mostara u temeljnom kapitalu.** Za realizaciju navedene Odluke Vlade FBiH zadužuje se Federalno ministarstvo prometa i veza; Federalno ministarstvo financija i JP „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“ d.o.o., svatko u okviru svoje nadležnosti.

Društvo nije ispoštovalo Odluku Vlade FBiH, nije provelo dokapitalizaciju, odnosno nije povećalo udjel Grada Mostara u temeljnom kapitalu Društva. Odgovorni navode da Skupština Društva nije održala sjednicu, te da nije donesena Odluka o provedbi dokapitalizacije. Do okončanja predmetne revizije Skupština Društva nije zasijedala niti je donesena navedena odluka.

Neraspoređena dobit iskazana je u iznosu od 539.390 KM, a čini je dobit tekuće godine umanjena za poreznu obvezu.

Nepokriveni gubitak (gubitak ranijih godina) iskazan je u ukupnom iznosu od 544.608 KM.

Organi upravljanja (Skupština, Nadzorni odbor, Uprava), svatko u okviru svojih nadležnosti, provesti aktivnosti da se ispoštuje Odluka Vlade FBiH, te da se za doznačena sredstva u iznosu od 430.000 KM, poveća udjel Grada Mostara u temeljnom kapitalu Društva.

Intenzivirati aktivnosti oko pokretanja postupka upisa promjena nastalih u vlasničkom kapitalu pred nadležnim sudom, kako bi temeljni kapital Društva iskazan u poslovnim knjigama bio jednak upisanom temeljnom kapitalu u sudskom registru.

4.7 Obveze i razgraničenja

Na datum bilance stanja obveze i razgraničenja iznosi 3.156.060 KM, od čega se na kratkoročne obveze odnosi 404.466 KM i pasivna vremenska razgraničenja 2.751.603 KM.

Struktura iskazanih obveza i razgraničenja je slijedeća:

Obveze i razgraničenja	31.12.2011.	31.12.2010.
Kratkoročne obaveze	391.530	543.545
Kratkoročne financijske obveze	2.000	7.000
Obveze iz poslovanja	376.603	531.566
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	30.777	175.119
Dobavljači u zemlji	250.225	260.932
Dobavljači u inozemstvu	95.601	95.515
Obveze iz poslovanja	376.603	531.566
Obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih	1.225	0
Druge obveze	2.460	4.979
Obveze za PDV	2.122	0
Obveze za ostale poreze i druge dadžbine	3.972	0
Obveze za porez na dobit	3.148	0
Ostale obveze	12.927	
Pasivna vremenska razgraničenja	2.751.603	3.371.736
Ukupno:	3.156.060	3.920.260

Kratkoročne obveze odnose se najvećim dijelom na obveze iz poslovanja koje iznose 376.603 KM. (obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 250.225 KM i obveze prema dobavljačima u inozemstvu od 95.601 KM).

Ostale obveze čine obveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih, obveze za PDV obveze za ostale poreze i doprinose i obveze za porez na dobit.

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.751.603 KM odnose na obveze za primljene donacije u 2011. godini i u ranijim periodima, od Vlade Federacije BiH, od Grada Mostara i od J.P.Ceste Federacije BiH. Društvo u svojoj poslovnoj evidenciji nema analitičku evidenciju o primljenim donacijama od od Vlade Federacije BiH, od Grada Mostara i od J.P.Ceste Federacije BiH.

Prema podacima Društva 90%, od ukupno primljenih donacija se odnosi na donacije Vlade Federacije BiH.

Naime Društvu je u periodu 2005. godine do kraja 2011. godine, naime donacije doznačeno od strane Vlade Federacije BiH 3.170.000 KM. U ovaj iznos nije uključena vrijednost donacije od 430.000 KM, što je pojašnjeno u točki 4.6 Izvješća.

Kao pomoć poslovanju, Grad Mostar, osnivač Društva, ispred dijela državnog kapitala doznačio je sredstva u iznosu od 156.000 KM na ime donacije.

Zračna luka Zagreb, vlasnik dijela kapitala u iznosu od 11,41%, na ime pomoći poslovanju Društva nije vršila nikakve dotacije sredstava srazmjerno svom učešću u kapitalu Društva.

Kada su u pitanju sredstva donirana od strane Vlade FBiH, ne možemo potvrditi namjenu istih, niti način realizacije prema utvrđenoj namjeni, obzirom da se ista već duži niz godina vode u evidencijama Društva na poziciji vremenskih razgraničenja kao odgođeni prihodi. Bezuvjetnim doniranjem sredstava za pomoć u poslovanju Društva od strane Vlade Federacije na može se potvrditi opravdanost i osnovanost doniranja istih, jer navedeno osim pomoći u poslovanju može i izravno utjecati na povećanje udjela u kapitalu Zračne luke Zagreb u apsolutnom iznosu, zavisno od donesenih odluka.

Društvo je dužno obezbjediti analitičke evidencije o primljenim i realizovanim donacijama.

4.7.1 Potencijalne obveze- Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima od Službe za pravne i opće poslove, zaključno sa 31.12.2011. godine Društvo je pokrenulo dvije tužbe protiv pravnih osoba u vrijednosti od 64.857 KM („AIR Commerce“ Sarajevo u iznosu od 52.019 KM i „Međugorje airlines“ u iznosu od 12.838 KM), a protiv Društva su pokrenute tri tužbe u vrijednosti od 97.829 KM od strane „J.P. Elektroprivrede HZ HB“ d.d. Mostar, radi naplate duga za isporučenu električnu energiju u periodu od 01.01.2003. godine do 28.02.2010. godine.

Iako je 31.10.2011. godine donesena presuda u korist „J.P. Elektroprivrede HZ HB“ d.d. Mostar za isplatu duga sa zateznom kamatom u ukupnom iznosu od 97.829 KM (postignut dogovor da će Društvo najkasnije do mjeseca veljače izmiriti dug) Društvo nije navedene obveze iskazalo u okviru rezerviranih rashoda i obveza.

U cilju što realnijeg iskazivanja obveza i rashoda na datum bilance, rezerviranja vršiti dosljednom primjenom MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.

4.8 Prihodi

U finansijskim izvješćima prihodi su iskazani u iznosu od 2.107.853 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 841.318 KM ili 66 %. Struktura prihoda je sljedeća:

	2011.godina	2010.godina
PRIHODI	2.107.853	1.266.535
Prihodi od poslovanja	1.197.799	687.042
Prihodi po osnovu financiranja	427.807	191.626
Ostali prihodi	482.247	387.867

Politike prihoda usklađene su prema zahtjevima iz Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja i Međunarodnog računovodstvenog standarda 18 Prihodi. Prihodi od pruženih usluga priznaju se u bilanci uspjeha po stupnju dovršenosti. Stupanj dovršenosti mjeri se kao odnos troškova nastalih do datuma bilanca i planiranih ukupnih troškova iz ugovora. Prihodi od prodaje iz ostalih aktivnosti priznaju se u bilanci uspjeha, isključujući PDV, u trenutku isporuke proizvoda kupcu, ispostavlajući fakturu koju kupac nije osporio.

Prihodi od poslovanja iznose 1.197.799 KM i u odnosu na prošlu godinu veći su za 510.757 KM ili dva puta. Čine ih: prihodi od inozemnih letova 1.144.307 KM, prihodi od domaćih letova 30.782 KM, te prihodi od najma poslovnog prostora 22.710 KM.

Prihodi po osnovu financiranja iznose 427.807 KM, u odnosu na isti period prošle godine veći su za 236.181 KM ili dva puta. Strukturu prihoda od financiranja čini: doznaka Grada Mostara 127.807 KM, te Vlade F BiH 300.000 KM (doznaka na ime podrške javnim poduzećima u oblasti avio prometa u F BiH).

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 482.247 KM i u odnosu na prošlu godinu veći su za 94.380 KM ili 24%. Najveću stavku čine odloženi prihodi 468.404 KM (odnosno prihodi koji pokrivaju obračunatu amortizaciju ili utrošak za donirana sredstva), a ostalo se odnosi na otpis obveza prema dobavljaču, doznaka Zavoda za zapošljavanje, kamata i pozitivna tečajna razlika.

4.9 Rashodi

U finansijskim izvješćima iskazani su rashodi u ukupnom iznosu od 1.565.315 KM i veći su za 290.741 KM ili 23% u odnosu na prethodnu godinu, dok su za 9% manji u odnosu na planirane.

Struktura rashoda je sljedeća:

Opis	31.12.2011.	31.12.2010.
Poslovni rashodi	1.561.521	1.231.579
Financijski rashodi	1.301	13.217
Ostali rashodi i gubici	0	29.778
Rashodi po osnovu ispravke greške iz prethodnog perioda	2.493	0
Ukupni rashodi perioda	1.565.315	1.274.574

Poslovne rashode čine:

Poslovni rashodi	1.561.521	1.231.579
Materijalni troškovi	104.597	83.955
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	790.177	680.819
Troškovi plaća i naknada plaća	622.730	566.174
Troškovi ostalih primanja i naknada uposlenih	123.630	80.512
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	43.817	34.133
Troškovi proizvodnih usluga	121.533	38.884
Amortizacija	468.404	367.765
Nematerijalni troškovi	76.810	60.156
Financijski rashodi	1.301	13.217
Rashodi kamata	358	2.257
Negativne kursne razlike	943	826
Ostali financijski rashodi	0	10.134
Ostali rashodi i gubici	0	29.778
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja		29.778
Rashodi po osnovu ispravke greške iz prethodnog perioda	2.493	0

Poslovni rashodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 329.042 KM ili za 27 %, a čine ih: materijalni troškovi (potrošni materijal u zdravstvenoj zaštiti, troškovi električne energije i troškovi sitnog inventara) u iznosu od 104.597 KM, troškovi plaća i ostalih osobnih primanja u iznosu od 790.177 KM (što je šire pojašnjeno u točki 4.10.1. Izvješća), troškovi proizvodnih usluga (grafičke usluge i usluge kooperanata) u iznosu od 121.533 KM troškovi amortizacije u iznosu od 468.404 KM, nematerijalni troškovi (usluge čišćenja, troškovi reprezentacije, troškovi platnog prometa, poštanske usluge, troškovi poreza na tvrtku, tehnički pregled vozila) u iznosu od 76.810 KM.

Rashodi po osnovu ispravke greške iz prethodnog perioda u iznosu od 2.493 KM odnose se na dva računa iz 2010. godine, koji nisu blagovremeno evidentirani, već tek po usuglašavanju stanja na kraju godine putem confirmacije (IOS na dan 31.12.2011. godine).

4.9.1 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja uposlenih iskazani su u bilanci uspjeha u iznosu od 790.177 KM, a čine ih bruto plaća 622.730 KM, troškovi ostalih primanja i naknada prava uposlenih u iznosu 123.630 KM i troškovi naknada ostalim fizičkim licima u iznosu od 43.817 KM.

Troškove primanja uposlenih čine:

Bruto plaća	622.730
Troškovi ostalih primanja i naknada prava uposlenih u iznosu	123.630
Troškovi službenih putovanja uposlenih	7.960
Naknade za topli obrok	88.487
Troškovi prevoza djelatnika	5.629
Regres radnika	21.000
Dječiji paketići	554
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	43.817
Troškovi nadzornog odbora	14.183
Troškovi revizijskog odbora	5.889
Troškovi po ugovoru o djelu	29.634
Ukupno:	790.177

Bruto plaća u iznosu od 622.730 KM predstavlja 79% ukupnih primanja uposlenih. Bruto plaću čine: troškovi neto plaća i naknada plaća, porez na plaću, doprinosi iz plaće i doprinosi na plaću.

Društvo je izvršilo isplatu plaće za prosinac 2011. godine 29. prosinca 2011. godine, te na dan 31.12.2011. godine nema iskazanih obveza za neto plaće i naknade plaća.

Obračun plaća i naknada reguliran je Pravilnikom o plaći, dodacima i naknadi plaće. Direktor Društva svojom odlukom utvrđuje vrijednost osnovice i visinu koeficijenta za svako radno mjesto. Vrijednost

osnove utvrđena je Odlukom iz ožujka 2009. godine i iznosi 578 KM i nije promjenjena do kraja 2011. godine.

Plaće Upravi regulirane su Odlukom Nadzornog odbora. Odlukom iz prosinca 2010. godine utvrđena je osnovna plaća Direktor Društva u neto iznosu od 1.800 KM.

Isplaćena plaća za Direktora Društva za rujan mjesec **iznosi 1.979 KM i to je ujedno i najveća plaća isplaćena za taj mjesec. Najmanja plaća isplaćena za rujan iznosi 587 KM, a prosječna plaća u Društvu za 2011. godinu iznosi 858 KM.**

Naknada za topli obrok zaposlenika, isplaćena u iznosu od 88.487 KM, vršila se na osnovu Odluke Direktora Društva. Isplata toplog obroka u 2011. godini iznosila je od 8 KM do 12 KM.

Naknada za regres zaposlenika u iznosu od 21.000 KM je obračunata i isplaćena prema Odluci Direktora Društva u visini od 700 KM po radniku.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima u iznosu od 43.817 KM odnose se na: naknade članovima Nadzornog odbora (14.183 KM), na naknade članovima Odbora za reviziju (5.889 KM) i na naknade po osnovu ugovora o djelu (29.634KM). Sve naknade su u bruto iznosu.

Odlukom Skupštine Društva od 25.05.2007. godine utvrđena je naknada za predsjednika Nadzornog odbora u visini od 400 KM, a za članove Nadzornog odbora u visini od 300 KM. Isplata za ožujak 2011. godine je izvršena sukladno navedenoj Odluci. Isplata naknade je izvršena za jednog člana Nadzornog odbora i za period kad nije održana ni jedna sjednica Nadzornog odbora.

Odlukom Skupštine od 29.06.2009. godine utvrđena je naknada za članove Odbora za reviziju u visini od 200 KM mjesečno. Isplata je izvršena sukladno Odluci za svih dvanaest mjeseci, iako je Odbor održao samo dvije sjednice.

Skupština Društva treba da preispita zaključene ugovore o angažmanu članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te da poduzme potrebne aktivnosti na unapređenju rada i adekvatnom vrednovanju rada Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

4.10 Financijski rezultat

Društvo je u financijskim izvješćima za 2011. godinu iskazalo pozitivan financijski rezultat (dobit) nakon oporezivanja, u iznosu 539.390 KM. Uprava Društva predložila je raspodjelu dobiti ostvarene po Godišnjem obračunu za 2011. godinu, u cjelokupnom iznosu za za pokriće gubitka iz ranijih godina. Konačnu Odluku o načinu raspodjele dobiti za 2011. godinu donijet će Skupština Društva sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, Zakonu o javnim poduzećima i Statutu Društva. Prijedlog Odluke o raspodjeli dobiti ostvarene po godišnjem obračunu za 2011. godinu dostaviće se na odlučivanje Nadzornom odboru, Skupštini Društva, kao i na mišljenje Odboru za reviziju Društva.

4.11 Nabave

Prema prezentiranim podacima, ukupna vrijednost nabavki u 2011. godini iznosila je 233.164 KM. Zaključeno je 14 ugovora na temelju provedenih sljedećih postupaka:

	Broj ugovora	Ukup. Vrijednost
Nabave	14	233.164
Konkurentski postupak	5	210.809
Direktni sporazum	9	22.355

Uvidom u dokumentaciju provedenih postupaka nabavki u 2011. godini revizijski tim nije uočio nepravilnosti u postupku provedbe javnih nabavki i odabira dobavljača. Međutim, Društvo nije ispoštovalo član 3. Pravilnika o nabavi robe, obavljanju usluga i ustupanju radova, koji nalaže „ Postupak nabave ne može početi prije nego što Uprava Društva kao ugovorno tijelo donese Plan nabavki za tekuću godinu sa točno određenim vrstama i temeljnim obilježjima svakog od predmeta nabave“.

Društvo nije donijelo Plan nabavki za 2011. godinu, a provelo je gore navedene postupke nabave.

U cilju poštivanja Zakona o javnim nabavkama BiH, dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o nabavi robe, obavljanju usluga i ustupanju radova.

4.12 KOMENTAR

U ostavljenom roku Uprava Društva dopisom broj: 01-246/2012 od 29.05.2012. godine očitovala se na Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Međunarodna zračna luka- aerodrom Mostar d.o.o. za 2011. godinu. U navedenom Očitovanju, Nacrt izvješća je prihvaćen sa naglaskom da će se poduzeti aktivnosti na otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i postupanju po danim preporukama.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Vođa tima:

Rabija Sokolović, revizor, dipl.oec

Članovi tima:

Mira Pažin, viši revizor, dipl.oec

Nina Šunjić, pomoćnik u reviziji, dipl.oec